คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ที่ ๙/๒๕๕๘

เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามให้บริการสินค้า

“บารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า”

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันมีการขายหรือให้บริการสินค้าสำหรับสูบยาสูบชนิดหนึ่งมีชื่อเรียกกันว่า “บารากู่” “บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งเป็นที่แพร่หลายและนิยมกันเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น และมีการโฆษณาว่ามีกลิ่นหอม ทำมาจากผลไม้แห้งไม่มีพิษภัยเป็นสมุนไพร ไม่มีนิโคตินเหมือนบุหรี่ทำให้สูบแล้วไม่ติด และยังมีความเชื่อว่าสามารถช่วยให้เลิกบุหรี่ได้ง่ายขึ้น หาซื้อได้ง่ายตามตลาดนัดและทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งมีการให้บริการสินค้าดังกล่าวตามสถานบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งจากการทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อร่างกายหลายชนิด เช่น โพรพิลีน ไกลคอล (Propylene Glycol) เมนทอล (Menthol) ไซโคเฮกซานอล (Cyclohexanol) ไตรอะซิติน (Triacetin) อนุพันธ์ของเบนซีน (Benzene derivatives) ตะกั่ว (Lead) นอกจากนี้ยังพบโลหะหนักที่เป็นสารก่อมะเร็ง ได้แก่ โครเมียม (Chromium) สารหนู (Arsenic) และแคดเมียม (Cadmium) และยังพบว่าการสูบอุปกรณ์ดังกล่าวอาจทำให้ผู้สูบเกิดโรคต่าง ๆ หรือเป็นสาเหตุของการแพร่กระจายโรคติดต่อหลายชนิด เช่น วัณโรค ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ คอตีบ ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี และมีโอกาสติดโรคร้ายแรงในช่องปาก เนื่องจากพฤติกรรมการสูบมักจะเป็นการผลัดเปลี่ยนและหมุนเวียนกับผู้เข้าร่วมสูบภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงและอาจนำไปสู่การเสพร่วมกับสารเสพติดชนิดอื่น ๆ เช่น ยาอี ยาเค ยาบ้า กัญชาหรือผงขาว และหากมีการใช้ยาเส้นหรือใบยาสูบจะมีอันตรายมากกว่าการสูบบุหรี่ปกติ

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณาแล้ว เห็นว่าจากผลการทดสอบปรากฏว่า สินค้าบารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า เป็นสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดฉลากตามมาตรา ๓๐ หรือตามกฎหมายอื่น จึงมีมติให้มีคำสั่งห้ามขายหรือห้ามให้บริการสินค้า “บารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

“บารากู่” หมายความว่า หม้อสูบยาสูบแบบอาหรับหรือลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน หรืออุปกรณ์ หรือส่วนประกอบไม่ว่าจะกระทำขึ้นด้วยวัตถุใด ที่ใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับสูบควันผ่านน้ำ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควัน ละอองไอน้ำ หรือไอระเหย ซึ่งเกิดจากการเผาไหม้หรือการใช้ความร้อนผ่านพืช ผลไม้ พืชหมัก ผลไม้หมัก สาร สารสกัด หรือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าจะมีใบยาสูบเป็นส่วนประกอบหรือไม่ก็ตาม

“บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ที่ทำให้เกิดแหล่งกำเนิดควัน ละอองไอน้ำ หรือไอระเหยในลักษณะคล้ายควันบุหรี่ ไม่ว่าจะกระทำขึ้นด้วยวัตถุใด ซึ่งใช้สำหรับสูบในลักษณะเดียวกับการสูบบุหรี่

“ตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า” หมายความว่า สาร สารสกัด หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควัน ละอองไอน้ำ หรือไอระเหย เพื่อใช้สำหรับบารากู่ บารากู่ไฟฟ้า หรือบุหรี่ไฟฟ้า ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงพืช ผลไม้ พืชหมัก ผลไม้หมัก ที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควัน ละอองไอน้ำ หรือไอระเหยสำหรับบารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า

ข้อ ๒ ห้ามขายสินค้าบารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า ทั้งนี้ ให้รวมถึงการให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าว

ข้อ ๓ ห้ามให้บริการสินค้าบารากู่ บารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า หรือตัวยาบารากู่ น้ำยาสำหรับเติมบารากู่ไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้า ทั้งนี้ ให้รวมถึงการรับจัดทำการงาน การให้สิทธิใด ๆ หรือการให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘
หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค